

وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری

مؤسسه آموزش عالی هدف

شیوه نامه اجرایی آئین نامه آموزشی دوره ی کارشناسی ارشد ناپیوسته

"ورودی های ۱۳۹۴ و مابعد"

مصوب جلسه مورخ ۹۴/۰۹/۱۲ شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

امور تحصیلات تکمیلی

آذر ماه ۹۴

فهرست عناوین

صفحه

مقدمه	۱
تذکرات مهم و بازه زمانی مربوط به آن ها	۲
هدف.....	۴
تعاریف	۴
شرایط ورود به دوره	۶
نظام واحدی	۶
نحوه اجرای برنامه‌های آموزشی	۶
طول دوره	۶
تعداد واحدهای درسی	۶
نحوه ارائه دروس	۶
دروس جبرانی	۶
آموزش رایگان	۷
تحصیل همزمان در دوره کارشناسی ارشد	۷
تقویم آموزشی.....	۷
ارزشیابی تحصیلی	۷
حضور و غیاب	۷
حذف دروس	۸
حداقل نمره قبولی دروس	۸
مشروطی	۸

۸	..... مرخصی تحصیلی
۹	..... انصراف از تحصیل
۹	..... تغییر رشته، انتقال و میهمانی
۹	..... انتخاب موضوع پایان نامه
۱۰	..... دفاع از پایان نامه
۱۱	..... ارزشیابی پایان نامه
۱۲	..... ملاک دانش آموختگی
۱۲	..... معادل سازی واحد پایان نامه
۱۲	..... تخلف علمی در تدوین پایان نامه
۱۲	..... تاریخ دانش آموختگی
۱۴	..... پیوست ها

بسمه تعالی

مقدمه :

ضمن عرض تبریک به شما پذیرفته شدگان گرامی، ورود عزیزان را به موسسه آموزش عالی هدف خیر مقدم عرض نموده و موفقیت تحصیلی بیش از پیش شما را در دوره تحصیلی جدید از خداوند متعال مسئلت می نمائیم.

امید است با استعانت از ایزد یکتا و بهره مندی از توان و استعداد خدادادی خود در کسب صحیح دانش و امور تحصیلی موفق و برای میهن عزیز ایران اسلامی فردی موثر و مفید باشید. دانشجویان گرامی می توانند به منظور برنامه ریزی مطلوب تر امور آموزشی در مقطع تحصیلات تکمیلی خود، با مطالعه و بهره برداری از این دستورالعمل و همچنین اخذ راهنمایی های لازم از مسئولین ذیربط، اساتید راهنما و مشاور در طول دوره تحصیلی، این دوره را با موفقیت به پایان برسانند.

این دستورالعمل اجرایی با اقتباس از آیین نامه آموزشی دوره های کارشناسی ارشد مصوب جلسه ۸۶۶ مورخ ۹۴/۷/۴ شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی موسسه تدوین شده است. لذا، ضمن تقدیر و تشکر از کلیه همکاران محترمی که در تهیه مجموعه حاضر سهیم بوده اند، مطالعه ی آن به دانشجویان کارشناسی ارشد موکداً توصیه می شود.

حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی موسسه

تذکرات مهم و بازه زمانی مربوط به آن ها

پس از ثبت نام (تا پایان نیمسال اول)	۱. دانشجوی پذیرفته شده در مقطع کارشناسی ارشد می بایستی با پیگیری مستمر از وصول تأییدیه تحصیلی دوره کارشناسی خود حداکثر تا شروع نیمسال دوم تحصیلی اطمینان حاصل نماید. چنانچه تأییدیه تحصیلی تا پایان نیمسال اول تحصیلی دانشجو توسط مدیریت تحصیلات تکمیلی موسسه دریافت نشده باشد از ثبت نام و ادامه تحصیل دانشجو در نیمسال بعدی ممانعت به عمل خواهد آمد. ۲. دانشجویان کارشناسی ارشد ورودی ۹۴ و پس از آن می بایست حداکثر تا دو ماه پس از شروع نیمسال اول تحصیل نسبت به انتخاب استاد راهنمای خود اقدام نمایند.
نیمسال دوم	۳. دانشجو موظف است پس از پایان نیمسال اول و قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، موضوع پایان نامه خود را با نظر استاد راهنما و تأیید گروه مربوطه انتخاب نماید. موضوع پایان نامه پس از تصویب شورای تحصیلات تکمیلی موسسه قطعیت می یابد.
نیمسال سوم	۴. طرح پیشنهادی پایان نامه (Proposal) پس از تأیید در گروه آموزشی و تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی می بایستی حداکثر تا پایان نیمسال سوم تحصیلی به امور تحصیلات تکمیلی موسسه ارائه گردد.
پس از اخذ پایان نامه و تأیید پروپوزال	۵. دانشجوی تحصیلات تکمیلی بایستی واحد پایان نامه خود را در هر نیمسال تحصیلی تا قبل از دفاع مطابق تقویم دانشگاهی تمدید نماید. ۶. دانشجو موظف است پس از تصویب پروپوزال تا دو هفته قبل از پایان هر نیمسال فرم گزارش پیشرفت کار (Progressive Report) را تکمیل و به تأیید استاد راهنما رسانیده و سپس جهت درج در پرونده تحصیلی خود تحویل امور تحصیلات تکمیلی دهد. (پیوست ۱)

۷. دانشجویان موظفند اطلاعات نمایه پایان نامه خود را به دو زبان فارسی و انگلیسی آماده و در نشانی " پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران http://thesis.irandoc.ac.ir بخش ورود اطلاعات پایان نامه " وارد و شماره رهگیری را از طریق سیستم دریافت و به امور تحصیلات تکمیلی تحویل دهند. ۸. مستندات مورد نیاز در پرونده دانشجو برای صدور مجوز دفاع عبارتند از: • داشتن تأییدیه تحصیلی و ریز نمرات دوره ی قبل • گذراندن کلیه واحدهای دوره با رعایت شرط معدل در سنوات مجاز • فرم تکمیل و تصویب شده پیشنهاد موضوع پایان نامه. ۹. تهیه پایان نامه باید مطابق دفترچه راهنمای تدوین پایان نامه دوره های تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد) موسسه باشد. ۱۰. پایان نامه در صورت خاتمه و آماده شدن برای دفاع، پس از تأیید استاد راهنما و گروه مربوطه جهت ارسال برای هیأت داوران باید تحویل امور تحصیلات تکمیلی گردد. ۱۱. پس از تایید هیأت داوران مبنی بر کفایت علمی پایان نامه برای دفاع می‌بایست فرم درخواست دفاع از پایان نامه توسط دانشجو تکمیل و پس از اخذ مجوز (پیوست ۵) به منظور برگزاری جلسه دفاع با امور تحصیلات تکمیلی هماهنگی‌های لازم به عمل آید.	قبل از جلسه دفاع از پایان نامه
۱۲. انجام اصلاحات احتمالی پایان نامه طبق نظر هیأت داوران حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ دفاع می باشد و پس از آن و در صورت تاخیر تا دو ماه ۰/۵ نمره کسر می گردد. در صورت عدم ارائه پس از دو ماه در خصوص وضعیت تحصیلی دانشجو مطابق تصمیم شورای تحصیلات تکمیلی اقدام خواهد شد. نمره مربوط به مقالات نیز حداکثر دو ماه بعد از زمان دفاع قابل احتساب خواهد بود. ۱۳. دانشجو موظف است سه نسخه چاپی از پایان نامه خود را پس از تأیید هیئت داوران به همراه سه نسخه الکترونیکی (CD) شامل متن کامل پایان نامه، عیناً منطبق با نسخه چاپی به صورت یک فایل در قالب فرمت پی دی اف (Pdf) و یک فایل در قالب فرمت ورد (Word) تحویل امور تحصیلات تکمیلی دهد. ۱۴. دانشجو پس از کسب اطلاع از تأیید و ثبت نمره پایان نامه خود می تواند با ارسال ایمیل به امور فارغ التحصیلان موسسه به نشانی o.f.t@hadaf.ac.ir ، پس از هماهنگی و تعیین وقت جهت انجام مراحل تسویه حساب و دانش آموختگی خود اقدام نماید.	پس از دفاع از پایان نامه

ماده ۱. هدف

تعیین چهارچوب قانونی برای اجرای صحیح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته در تمامی زیرنظام‌های آموزش عالی

ماده ۲. تعاریف

۱. وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. مؤسسه: هر یک از دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیردولتی) است که دارای مجوز تأسیس از وزارت هستند.
۳. آموزش رایگان: تسهیلاتی قانونی که به موجب آن دانشجویان می‌توانند بدون پرداخت شهریه و صرفاً با سپردن تعهد خدمت، تحصیل کنند.
۴. دانشجو: فردی که در یکی از رشته‌های دوره تحصیلی کارشناسی ارشد ناپیوسته برابر ضوابط، پذیرفته شده، ثبت‌نام کرده، و مشغول به تحصیل است.
۵. دانش‌آموخته: فردی که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده‌است.
۶. مرخصی تحصیلی: مدت زمان مشخصی که دانشجو، برابر ضوابط معین، به‌طور موقت به تحصیل اشتغال ندارد.
۷. انصراف تحصیلی: فرایندی که در آن دانشجو به‌طور خود خواسته از ادامه تحصیل خودداری کند.
۸. حضوری: شیوه‌ای از آموزش است که دانشجو در آن تمام تحصیل خود را به صورت چهره به چهره و تمام‌وقت به انجام می‌رساند.
۹. غیر حضوری: شیوه‌ای از آموزش است که حضور فیزیکی دانشجو در تمام طول تحصیل الزامی نیست.
۱۰. نیمه حضوری: شیوه‌ای از آموزش است که بخشی از آن به صورت حضوری و بخشی از آن به صورت غیر حضوری انجام می‌شود.
۱۱. استاد راهنما: یکی از اعضای هیأت علمی دارای مدرک دکتری است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پروژه، پایان‌نامه و یا رساله به‌عهده دارد و از میان اعضای هیأت علمی همان مؤسسه (یا خارج از مؤسسه با مجوز مؤسسه مبدأ) انتخاب می‌شود.
۱۲. استاد مشاور: یکی از اعضای هیأت علمی است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پروژه، پایان‌نامه و یا رساله به‌عهده دارد و از میان اعضای هیأت علمی همان مؤسسه و یا متخصصان خارج از مؤسسه انتخاب می‌شود.
۱۳. مدرس: فردی که به آموزش و مهارت‌آموزی در یک مؤسسه به‌صورت تمام‌وقت، نیمه‌وقت، یا پاره‌وقت اشتغال دارد.

۱۴. **برنامه درسی:** مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس و فعالیت‌های هر رشته تحصیلی است که اهداف مشخصی را دنبال می‌کند.

۱۵. **واحد درسی:** مقدار مفاهیم یا مهارت‌هایی که برای فراگیری دانشجو در طول یک نیم‌سال تحصیلی یا زمان معادل آن در نظر گرفته می‌شود. هر واحد درسی نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیم‌سال تحصیلی یا دورهٔ تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می‌شود.

۱۶. **گروه آموزشی:** بنیادی‌ترین واحد علمی مؤسسه متشکل از تعدادی عضو هیأت علمی است که دارای تخصص مشترک در یک رشته علمی هستند.

۱۷. **درس جبرانی:** درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، ضروری است.

۱۸. **رشته تحصیلی:** یک برنامه آموزشی است که با محتوا و روش‌شناسی خاص، در قالب برنامه درسی اجرا می‌شود.

۱۹. **دوره کارشناسی ارشد:** یک دوره تحصیلی که پس از دوره کارشناسی آغاز می‌شود و حداقل شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.

۲۰. **شیوه آموزشی-پژوهشی:** شیوه‌ای است که محتوای برنامه درسی مربوط به آن علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر پایان‌نامه نیز می‌باشد.

۲۱. **شیوه آموزشی:** شیوه‌ای است که دانشجو پس از گذراندن واحدهای درسی و بدون گذراندن پایان‌نامه دانش‌آموخته می‌شود.

۲۲. **نیم‌سال تحصیلی:** هر نیم‌سال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی است.

۲۳. **پایان‌نامه:** بخشی از شیوه آموزشی-پژوهشی است که در یک زمینه مشخص رشته تحصیلی و با راهنمایی استاد راهنما انجام می‌شود.

۲۴. **هیأت داوران:** اعضای هیأت علمی هستند که برای ارزیابی پایان‌نامه دانشجو در دوره کارشناسی ارشد مطابق دستورالعمل (شیوه‌نامه) اجرایی مصوب مؤسسه انتخاب می‌شوند.

توضیح ۱: هیأت داوران متشکل از اساتید راهنما و مشاور، دو نفر استاد داور (ناظر) داخلی و خارجی و نماینده تحصیلات تکمیلی می‌باشند که بنا به پیشنهاد شورای تخصصی گروه و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی تعیین می‌شوند.

توضیح ۲: نماینده تحصیلات تکمیلی بوسیله معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تعیین و معرفی می‌گردد.

ماده ۳. شرایط ورود به دوره

- داشتن صلاحیت‌های عمومی ورود به دوره برابر ضوابط،
- دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی اعم از پیوسته و ناپیوسته مورد تأیید وزارت،
- قبولی در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از مؤسسه طبق مقررات مصوب وزارت.

ماده ۴. آموزش در مؤسسه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می‌شود.
تبصره . مؤسسه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب را با رعایت ضوابط برای دانشجویان خارجی و یا دوره‌های بین‌المللی به زبان غیرفارسی ارائه نماید.

ماده ۵. مؤسسه موظف است، برنامه‌های آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت را برای دوره‌ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا کند.

ماده ۶. مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد، دو سال (چهار نیمسال) است.
تبصره. در صورتیکه دانشجوی مشمول آموزش رایگان در مدت مقرر دانش‌آموخته نشود، مؤسسه اختیار دارد مدت تحصیل وی را حداکثر تا دو نیمسال افزایش دهد. افزایش سنوات تحصیلی در نیمسال اول به صورت رایگان و در نیمسال دوم با دریافت هزینه طبق تعرفه مصوب هیأت امنای مؤسسه انجام می‌شود. چنانچه دانشجو در این مدت دانش‌آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم است.

ماده ۷. تعداد واحدهای درسی در دوره کارشناسی ارشد حداقل ۳۸ و حداکثر ۳۲ واحد است که از این تعداد، در شیوه آموزشی-پژوهشی ۴ تا ۶ واحد مربوط به پایان‌نامه و مابقی به صورت واحدهای آموزشی می‌باشد.
تبصره . دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۸ و حداکثر ۱۴ واحد درسی انتخاب کند. دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.

ماده ۸. چگونگی و ترتیب ارائه دروس هر دوره تحصیلی، رشته و یا گرایش با رعایت پیش‌نیاز هر درس طبق برنامه درسی مصوب، برعهده گروه آموزشی است.

ماده ۹. تعداد واحدهای دروس جبرانی به تشخیص گروه آموزشی حداکثر ۱۲ واحد است.
تبصره ۱. کسب نمره قبولی ۱۲ در دروس جبرانی، الزامی است ولی نمره مذکور در میانگین نیمسال و کل دانشجو محاسبه نمی‌شود و هزینه این دروس طبق تعرفه مصوب هیأت امنای مؤسسه از دانشجو دریافت می‌شود.

تبصره ۲. زمان استفاده شده برای دروس جبرانی در سقف سنوات تحصیلی دانشجو محاسبه نمی‌شود.

توضیح ۱: در انتخاب دروس، اولویت با دروس جبرانی است. تعیین تعداد و عناوین دروس براساس برنامه مصوب در هر رشته و زمان انتخاب آنها بر عهده گروه مربوطه است.

توضیح ۲: دروسی را که دانشجو قبلاً در دوره کارشناسی گذرانده است، تکرار آن در صورتی که عنوان درس براساس سرفصل برنامه مصوب کارشناسی ارشد باشد، مجاز نیست.

ماده ۱۰. در مؤسسه‌های آموزشی عالی دولتی، آموزش رایگان برای هر دانشجو، در دوره کارشناسی ارشد صرفاً یک بار امکان‌پذیر است.

تبصره . دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت حذف غیرموجه درس به تشخیص مؤسسه یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس، موظف به پرداخت هزینه درس مربوط مطابق تعرفه مصوب هیأت امناء مؤسسه است.

ماده ۱۱. تحصیل همزمان در دوره کارشناسی ارشد در مؤسسه‌ها (اعم دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۱۲. برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و غیره طبق شیوه‌نامه اجرایی مصوب مؤسسه انجام می‌شود.

شیوه نامه اجرایی: دانشجو موظف است در هر نیمسال تحصیلی مطابق تقویم آموزشی، مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی (آموزشی) مؤسسه و اطلاعیه‌های مربوطه (در رابطه با ماده ۱۲) اقدام نماید.

ماده ۱۳. ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس از سوی مدرس آن درس و براساس حضور و فعالیت دانشجو در کلاس، انجام تکالیف و نتایج آزمون کتبی مستمر و پایانی برای دروس نظری در طول و پایان هر نیمسال تحصیلی انجام می‌شود و بر مبنای عددی از صفر تا بیست قابل محاسبه است.

ماده ۱۴. حضور دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در طول نیمسال تحصیلی در یک درس بیش از سه جلسه یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه بودن غیبت از سوی مؤسسه، آن درس حذف می‌شود.

تبصره ۲. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص مؤسسه، یا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۸ واحد درسی برسد در این صورت این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود، اما میانگین نمرات این نیمسال در مشروط‌شدن دانشجو بی‌تأثیر است.

توضیح ۱. نحوه حضور دانشجو در جلسات کلاس درس در دوره‌های نیمه‌حضوری و غیرحضوری طبق شیوه‌نامه مصوب مؤسسه انجام می‌شود.
توضیح ۲: کلاس‌های درس موسسه حضوری است.

ماده ۱۵. در شرایط خاص، حذف یک یا تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید مؤسسه قبل از شروع امتحانات و با رعایت و احتساب در سنوات تحصیلی امکان‌پذیر است.
ماده ۱۶. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است.

توضیح: اگر نمره دانشجو در یک درس انتخابی کمتر از ۱۲ باشد می‌تواند با موافقت استاد راهنما به جای آن درس، درس دیگری را انتخاب نماید.

تبصره ۱. دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس، نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره‌های مردود قبلی در ریزنمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می‌ماند اما این نمره‌ها در محاسبه میانگین کل دوره بی‌اثر و صرفاً آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.
تبصره ۲. گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱ مشروطی دانشجو در نیمسال‌های قبل را خنثی نمی‌کند.
تبصره ۳. تسهیلات تبصره ۱ شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم کمیته انضباطی نمره مردودی دریافت می‌کنند، نمی‌شود.

ماده ۱۷. چنانچه نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود.

تبصره. دانشجویی که در دو نیمسال تحصیلی اعم از متوالی یا متناوب مشروط شود از تحصیل محروم می‌شود.
ماده ۱۸. دانشجو می‌تواند با احتساب سنوات تحصیل، یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.
تبصره. بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی مانند مرخصی زایمان، مرخصی پزشکی در صورت تأیید پزشک معتمد مؤسسه، مأموریت همسر یا والدین، بدون احتساب در سنوات تحصیلی در اختیار مؤسسه است.

ماده ۱۹. دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره تحصیلات تکمیلی تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یکبار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد در غیر این صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

تبصره. تصمیم‌گیری برای بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل، برعهده مؤسسه است.

ماده ۲۰. تغییر رشته، انتقال و میهمانی در دوره کارشناسی ارشد ممنوع است.

تبصره ۱. معادل‌سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده‌شده دانشجو در مؤسسه قبلی طبق شیوه نامه مصوب مؤسسه امکان‌پذیر است.

تبصره ۲. به ازای هر ۸ تا ۱۴ واحد از دروس معادل‌سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می‌شود.

شیوه نامه اجرایی: معادل‌سازی دروس در دوره کارشناسی‌ارشد با نظر گروه آموزشی و با شرایط زیر امکان پذیر است:

الف- پذیرش وی برای ورود به دوره مورد تأیید وزارت باشد.

ب- مؤسسه قبلی دانشجو در رشته تحصیلی مورد تأیید وزارت باشد.

ج- سرفصل دروس و محتوای گذرانده دانشجو براساس برنامه‌های مصوب شورای برنامه‌ریزی وزارت باشد.

ماده ۲۱. دانشجو موظف است قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، موضوع پایان‌نامه خود را با نظر استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی مشخص نماید.

شیوه نامه اجرایی:

۱) دانشجو موظف است از ابتدای ترم دوم برای یافتن موضوع مرتبط با رشته تحصیلی خود که از ویژگی بدیع بودن برخوردار است بر اساس پیوست ۲ اقدام نماید. ثبت نام در نیمسال سوم تحصیلی دانشجویان کارشناسی ارشد منوط به انتخاب موضوع پایان‌نامه، استاد راهنما و ارائه طرح پیشنهادی پایان‌نامه مطابق پیوست ۳ به گروه مربوطه می‌باشد. گروه‌ها بایستی بر این امر نظارت نمایند. طرح پیشنهادی پایان‌نامه می‌بایستی حداکثر تا پایان نیمسال سوم تحصیلی به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه برسد.

۲) دانشجو موظف است در تعریف طرح پیشنهادی پایان‌نامه از آخرین فرم هماهنگ مؤسسه استفاده نماید. (پیوست ۳)

- ۳) در صورت نیاز به اعمال اصلاحات در موضوع پایان نامه، دانشجو موظف به پیگیری نظرات شورای تخصصی گروه و شورای تحصیلات تکمیلی از امور تحصیلات تکمیلی مؤسسه می باشد.
- ۴) دانشجو بایستی تا قبل از زمان دفاع از پایان نامه خود مطابق تقویم آموزشی مؤسسه به هنگام انتخاب واحد در هر نیمسال تحصیلی اقدام به تمدید واحد پایان نامه نماید.
- ۵) : دانشجو جهت اخذ مجوز دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد می بایستی با هماهنگی گروه، مطابق فرآیند و دستورالعمل اجرایی مربوطه نسبت به برگزاری جلسه دفاع از طریق امور تحصیلات تکمیلی و تکمیل فرم‌های ذیربط اقدام بعمل آورد. (پیوست‌های ۴ و ۵)

تبصره ۱. شرایط و نحوه انتخاب استاد راهنمای خارج از مؤسسه یا در رشته‌هایی که عضو هیأت علمی با مرتبه علمی استادیار وجود نداشته باشد طبق شیوه‌نامه مؤسسه انجام می‌شود.

شیوه نامه اجرایی:

- ۱) دانشجو می بایست حداکثر تا دو ماه پس از شروع نیمسال اول تحصیل نسبت به انتخاب استاد راهنمای خود اقدام نماید.
- ۲) در صورتیکه ظرفیت اساتید گروه مربوطه تکمیل شده باشد، دانشجو باید استاد راهنمای خود را با توجه به موضوع مربوطه از بین اعضای هیات علمی تمام وقت سایر گروه‌های مرتبط در مؤسسه انتخاب کند. در صورت عدم امکان انتخاب از اساتید داخلی (به دلیل تکمیل ظرفیت و یا عدم وجود استاد راهنمای مرتبط با موضوع انتخابی دانشجو)، دانشجو می تواند با موافقت گروه، اساتید خارج از مؤسسه و یا متخصصین صنعت را به عنوان استاد راهنما انتخاب کند. این مورد به همراه موضوع و طرح پیشنهادی پایان نامه در تصویب شورای تحصیلات مؤسسه قطعیت می یابد.

تبصره ۲. انتخاب استاد مشاور، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی، از اعضای هیأت علمی همان گروه یا خارج از مؤسسه امکان پذیر است.

ماده ۲۲. دانشجو پس از تدوین پایان نامه و تأیید استاد راهنما، موظف است با رعایت ضوابط مؤسسه در حضور هیأت داوران از پایان نامه خود دفاع کند.

شیوه نامه اجرایی:

- ۱) هر پایان نامه در حضور هیأت داوران متشکل از اساتید راهنما و مشاور، استادان داور و نماینده تحصیلات تکمیلی دفاع می گردد. مسئولیت جلسه دفاع به عهده نماینده تحصیلات تکمیلی می باشد.

۲) جلسه دفاعیه پایان نامه، یک جلسه عمومی بوده و شرکت استادان و دانشجویان تحصیلات تکمیلی در آن توصیه می شود. شرکت سایر علاقه مندان به موضوع دفاعیه نیز مغتنم می باشد.

۳) حضور دو داور (ناظر)، استاد راهنما و نماینده تحصیلات تکمیلی در جلسه دفاعیه الزامی است.

۴) برای انجام دفاعیه، اعضای داوران (ناظران) به پیشنهاد استاد راهنما، تأیید شورای تخصصی گروه و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی موسسه تعیین می شوند.

۵) هر دانشجو حداقل یک ماه قبل از تاریخ دفاعیه، موظف به مراجعه به امور تحصیلات تکمیلی و انجام مراحل اداری دفاعیه می باشد. ضمناً، پس از کسب تأیید استاد راهنما و صدور مجوز دفاع توسط تحصیلات تکمیلی، اطلاعیه ی برگزاری دفاعیه باید حداقل از یک هفته قبل در معرض دید دانشجویان قرار گیرد.

۶) نظارت بر حسن برگزاری جلسه دفاعیه، تنظیم گزارش جلسه دفاعیه و پیگیری انجام اصلاحات پیشنهادی داوران بر عهده نماینده و امور تحصیلات تکمیلی موسسه می باشد.

ماده ۲۳. نمره پایان نامه در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود:

- مردود (کمتر از ۱۴)
- متوسط (۱۴-۱۵/۹۹)
- خوب (۱۶-۱۷/۹۹)
- خیلی خوب (۱۸-۱۸/۹۹)
- عالی (۱۹-۲۰)

شیوه نامه اجرایی:

۱) ارزشیابی پایان نامه در جلسه دفاعیه توسط هیأت داوران انجام می شود.

۲) ارزشیابی پایان نامه در جلسه دفاعیه توسط هیأت داوران متشکل از استاد راهنما، استاد/ اساتید مشاور، دو استاد داور و نماینده تحصیلات تکمیلی انجام خواهد شد.

۳) به منظور ارتقای کیفی دوره، نمره مقالات مستخرج شده از پایان نامه و اختراعات ثبت شده، با توجه به ضرب الاجل ها و روند انجام پژوهش به شرح زیر به سقف نمره ی پایان نامه اضافه می شود:

- پذیرش هر مقاله کامل در کنفرانس های معتبر (مورد تأیید موسسه) تا ۰/۲۵ نمره
- چاپ هر مقاله کامل در کنفرانس های معتبر (مورد تأیید موسسه) تا ۰/۵ نمره
- پذیرش هر مقاله در مجلات علمی - ترویجی تا ۰/۵ نمره

- چاپ هر مقاله در مجلات علمی- ترویجی تا ۰/۷۵ نمره
- پذیرش مقاله در مجلات معتبر علمی- پژوهشی یا ISC تا ۱ نمره
- چاپ مقاله در مجلات معتبر علمی- پژوهشی یا ISC تا ۱/۵ نمره
- پذیرش مقاله در مجلات معتبر ISI تا ۱/۵ نمره
- چاپ مقاله در مجلات معتبر ISI تا ۲ نمره
- ثبت هر اختراع مرتبط با پایان نامه با ارائه گواهی معتبر تا ۰/۵ نمره

توجه: حداکثر نمره مربوط به فعالیت های پژوهشی فوق الذکر ۱/۵ نمره می باشد.

ماده ۲۴. ملاک دانش آموختگی، داشتن میانگین کل حداقل ۱۴ براساس واحدهای گذراندهی آموزشی و دفاع از پایان نامه است.

تبصره: چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی دوره کمتر از ۱۴ باشد، دانشجو اجازهی دفاع از پایان نامه را ندارد و تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی به وی فرصت داده می شود تا با اخذ مجدد حداکثر ۱۰ واحد از درس هایی که با نمره ی کمتر از ۱۴ گذرانده است، میانگین کل واحدهای گذرانده را به حداقل ۱۴ برساند. در این صورت اجازهی دفاع از پایان نامه به وی داده می شود.

ماده ۲۵. چنانچه دانشجویی تمام واحدهای آموزشی دوره را با میانگین کل حداقل ۱۴ گذرانده باشد ولی نتواند یا نخواهد از پایان نامه ی خود دفاع کند باید در مدت مجاز تحصیلی، معادل تعداد واحد پایان نامه و طبق نظر گروه آموزشی، واحد یا واحدهای درسی مرتبط را با رشته ی تحصیلی اخذ و با میانگین کل حداقل ۱۴ بگذراند تا در دوره ی مذکور به شیوه ی آموزشی دانش آموخته شود. نوع شیوه ی دانش آموختگی در دانش نامه قید می شود.

تبصره: دانشجویی که به هر دلیل نتواند دوره ی تحصیلی را به پایان برساند، فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی به وی اعطا می شود.

ماده ۲۶. چنانچه دانشجو در حین تدوین پایان نامه اقدام به تخلف علمی (سرقت علمی، جعل، تقلب، کپی برداری و غیره) نماید و این موضوع از سوی مؤسسه اثبات شود، از ادامه تحصیل محروم و صرفاً گواهی مبتنی بر تعداد واحدهای گذرانده دریافت می کند.

تبصره: احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام پایان نامه از سوی مؤسسه، منجر به ابطال مدرک تحصیلی صادر شده خواهد شد.

ماده ۲۷. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع قابل قبول از پایان نامه در شیوه آموزشی- پژوهشی و یا زمان ثبت آخرین نمره درس در شیوه آموزشی است.

ماده ۲۸. مؤسسه می‌تواند بخشی از اختیارات خود در این آیین‌نامه را به گروه آموزشی با یک کمیته منتخب، تفویض کند.

توضیح ۱: مرجع رسیگی نهایی به امور آموزشی و پژوهشی دوره‌های تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد) در مؤسسه، شورای تحصیلات تکمیلی است.

توضیح ۲: در مواردی که آیین‌نامه آموزشی مسکوت است، اتخاذ تصمیم بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه می‌باشد.

ماده ۲۹. مسئولیت حسن اجرای این آیین‌نامه و هرگونه پاسخگویی قانونی مترتب بر آن، برعهده مؤسسه است و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن برعهده معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۳۰. این آیین‌نامه در یک مقدمه، ۳۰ ماده و ۲۱ تبصره در جلسه شماره ۸۶۶ مورخ ۱۳۹۴/۷/۴ به تصویب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ و پس از آن لازم‌الاجرا است.

***

ماده ۳۱- این شیوه‌نامه اجرایی در ۳۱ ماده، ۲۱ تبصره، ۱۳ صفحه و ۵ پیوست که جزء لاینفک آن می‌باشند، در چارچوب آئین‌نامه آموزشی دوره‌های کارشناسی ارشد مصوب جلسه شماره ۸۶۶ مورخ ۱۳۹۴/۷/۴ به تصویب شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری تدوین و در جلسه مورخ ۹۴/۰۹/۱۲ شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه به منظور اجرا به تصویب نهایی رسیده است.